Základní škola JIH, Mariánské Lázně, Komenského 459, příspěvková organizace

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Platnost od: 01. 09. 2026

Účinnost od: 01. 09. 2026

Obsah

Obsah 1
1. Účel, rozsah a zásady 2
2. Právní východiska 2
3. Krizový tým a komunikační role 3
4. Obecný postup při každé krizové situaci 3
5. Šikana, násilí mezi žáky a kyberšikana 4
6. Agresivní útok, rvačka, zbraň nebo jiný nebezpečný 5
7. Návykové látky, alkohol, tabákové a nikotinové výrobky 5
8. Záškoláctví a zvýšená absence 6
9. Krádež, vandalismus a poškození majetku 6
10. Podezření na týrání, zanedbávání nebo sexuální zneužívání dítěte 7
11. Sebepoškozování, poruchy příjmu potravy a sebevražedné chování 7
12. Diskriminace, nenávistné projevy, extremismus a radikalizace 8
13. Rizikové chování v online prostředí, netolismus a hazardní hraní 8
14. Dopravní rizika 8
15. Dokumentace, informování a ochrana údajů 8
16. Přílohy a pravidelná aktualizace 9

1. Účel, rozsah a zásady

Tento krizový plán stanovuje základní postupy při výskytu rizikového chování, ohrožení žáka nebo závažné konfliktní situace v souvislosti se vzděláváním, činností školy nebo akcemi pořádanými školou. Navazuje na školní řád, preventivní program školy, program poradenských služeb a strategii předcházení školní neúspěšnosti.

Plán nenahrazuje požární poplachové směrnice, evakuační plán, traumatologický plán, pravidla BOZP ani pokyny složek integrovaného záchranného systému. Při bezprostředním ohrožení života, zdraví nebo bezpečnosti má vždy přednost zajištění bezpečí a přivolání pomoci.

Základní zásady:

1. Chráníme život, zdraví, důstojnost a soukromí žáků i zaměstnanců.

2. Každý zaměstnanec bez zbytečného odkladu předává informaci o závažné situaci ředitelce školy nebo jejímu zástupci; podle povahy věci také školnímu metodikovi prevence (ŠMP), třídnímu učiteli a výchovnému poradci.

3. Nikdo neprovádí úkony, k nimž nemá odbornou způsobilost nebo oprávnění, zejména osobní prohlídku žáka, odbornou diagnostiku, výslech či „vyšetřování“ trestné činnosti.

4. Komunikujeme věcně, klidně a bez ponižování. Žáka neoznačujeme nálepkami a neslibujeme mu utajení informací, které je nutné sdílet pro jeho ochranu.

5. O každém závažném případu se vede stručný, faktický a časově přesný záznam. Záznam obsahuje zejména zjištěné skutečnosti, přijatá opatření, osoby zapojené do řešení a další domluvený postup.

6. Informace se sdílejí pouze v nezbytném rozsahu s osobami, které je potřebují pro ochranu žáka, plnění úkolů školy nebo jimž jejich předání ukládá právní předpis.

7. Výchovná opatření se ukládají výhradně podle školního řádu a právních předpisů; nenahrazují ochranu oběti, odbornou pomoc ani práci s třídním kolektivem.

2. Právní východiska

Plán je zpracován zejména v souladu s:

· zákonem č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů, zejména ustanoveními o bezpečnosti a ochraně zdraví žáků, školním řádu a výchovných opatřeních;

· zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů;

· zákonem č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů;

· zákonem č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů;

· zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů;

· vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů;

· školním řádem a dalšími vnitřními předpisy školy.

Škola bez zbytečného odkladu oznamuje obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti nasvědčující tomu, že jde o dítě ohrožené ve smyslu zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Pokud okolnosti nasvědčují spáchání trestného činu nebo vyžadují bezprostřední zásah, škola kontaktuje Policii České republiky nebo jiné příslušné orgány.

3. Krizový tým a komunikační role

Role	Osoba/ hlavní úkol
Ředitelka školy	Mgr. Jaroslava Baumgartnerová – řídí postup školy, rozhoduje o komunikaci navenek a o zapojení institucí.
Zástupci ředitelky	Mgr. Lubomíra Hrdonková; Mgr. Marek Petruš – zastupují ředitelku a zajišťují organizační opatření.
ŠMP – 1. stupeň	Bc. Jaroslava Petrová – koordinuje preventivní a navazující postupy na 1. stupni.
ŠMP – 2. stupeň	Mgr. Barbora Blahutová – koordinuje preventivní a navazující postupy na 2. stupni.
Výchovná poradkyně – 1. stupeň	Mgr. Lubomíra Hrdonková – koordinuje poradenskou podporu.
Výchovná poradkyně – 2. stupeň	Mgr. Miloslava Holubová – koordinuje poradenskou podporu.
Školní speciální pedagožka	Mgr. et Mgr. Romana Svobodová – poskytuje podporu v rozsahu své odborné působnosti.
Školní sociální pedagožka	Mgr. Klára Plachá – poskytuje podporu v rozsahu své odborné působnosti.
Třídní učitel/ka	Komunikuje se žákem a zákonnými zástupci v rozsahu určeném krizovým týmem, zajišťuje práci s třídou.
Pedagogický pracovník. Který situaci zajistí	Zajistí bezprostřední bezpečí, přivolá pomoc a informuje vedení školy.

Aktuální telefonní čísla členů krizového týmu, zástupnost, čísla odborných pracovišť a kontakty pro mimo pracovní dobu tvoří neveřejnou přílohu tohoto plánu. Ředitelka školy zajistí její ověření nejméně na začátku každého školního roku a při každé změně.

4. Obecný postup při každé krizové situaci

1. Zajistit bezpečí. Oddělit účastníky, odstranit žáky z nebezpečného prostoru, přivolat dalšího dospělého. Pokud hrozí bezprostřední nebezpečí, volat 112, 155, 158 nebo 150 podle povahy situace.

2. Poskytnout první pomoc a přivolat zdravotnickou pomoc, vyžaduje-li to stav osoby.

3. Informovat vedení školy. První dostupný zaměstnanec kontaktuje ředitelku nebo zástupce; zároveň se podle situace informuje ŠMP a třídní učitel.

4. Zajistit základní informace a důkazy. Zaznamenat čas, místo, zúčastněné osoby, svědky a bezprostředně přijaté kroky. Nešířit fotografie, videa ani citlivé údaje.

5. Informovat zákonné zástupce, pokud je to přiměřené povaze situace a neohrozí-li to žáka nebo objasňování závažného podezření.

6. Zajistit návaznou podporu. Stanovit odpovědnou osobu, termín kontroly, případnou spolupráci s odborníky a opatření pro třídu.

7. Vyhodnotit případ. Po skončení akutní fáze krizový tým vyhodnotí, zda byly postupy účinné a zda je nutná změna preventivních opatření.

5. Šikana, násilí mezi žáky a kyberšikana

5.1 Podezření na šikanu

Za šikanu se považuje zejména cílené a opakované ubližování, ponižování, zastrašování nebo vylučování žáka či skupiny žáků, při němž je přítomna nerovnost sil. Může mít fyzickou, slovní, vztahovou, sexuální i online podobu.

Bezprostřední postup:

- zastavit násilí nebo ponižování a zajistit bezpečí ohroženého žáka;
- bez zbytečného odkladu informovat vedení školy a ŠMP;
- oddělit účastníky a zabránit jejich vzájemnému ovlivňování;
- vyslechnout oznamovatele, oběť a svědky jednotlivě; oběť nikdy nekonfrontovat s podezřelým agresorem;
- nezlehčovat sdělení, neslibovat utajení a neorganizovat společné „usmiřování“ před ověřením skutečností;
- po dohodě krizového týmu informovat zákonné zástupce a zajistit ochranná opatření pro oběť;
- při závažném násilí, zranění, důvodném podezření na trestný čin nebo bezprostředním ohrožení kontaktovat Policii ČR a podle okolností OSPOD;
- nastavit následnou práci s obětí, agresorem či agresory a celým třídním kolektivem, případně za účasti externího odborníka.

5.2 Pokročilá nebo hromadná šikana

Při skupinovém násilí, vážném zranění nebo akutním ohrožení se nečeká na běžné školní řešení. Zaměstnanec okamžitě volá zdravotnickou záchrannou službu nebo Policii ČR podle situace, přivolá další dospělé, oddělí účastníky a zajistí dohled. Škola neprovádí konfrontaci oběti s agresory a nesnaží se situaci řešit pouze kázeňským opatřením.

5.3 Kyberšikana

Při kyberšikaně škola:

- poskytne podporu oběti a vyhodnotí bezprostřední riziko, zejména případný dopad na duševní zdraví;
- zajistí důkazy přiměřeným způsobem: snímky obrazovky, odkazy, datum a čas, označení účtů nebo zařízení; nezveřejňuje je;
- doporučí ukončit kontakt s útočníkem, využít funkce blokace a nahlášení obsahu poskytovateli služby;
- zjistí souvislost se školou, třídou nebo akcí školy a podle ní nastaví opatření;
- informuje zákonné zástupce zapojených žáků a podle závažnosti konzultuje postup s Policií ČR, OSPOD nebo odborným pracovištěm;
- pracuje s třídou na obnově bezpečí a digitální odpovědnosti.

6. Agresivní útok, rvačka, zbraň nebo jiný nebezpečný

6.1 Agresivní útok nebo rvačka

Pedagogický pracovník neohrožuje vlastní bezpečnost. Přivolá pomoc dalších dospělých, zajistí odstup ostatních žáků, slovně a jasně vyzve k ukončení útoku a podle situace volá Policii ČR nebo zdravotnickou záchrannou službu. Nečeká, „až se účastníci unaví“. Prioritou je zastavení nebezpečí, ošetření zraněných a zajištění bezpečí.

Po události škola zajistí oddělené rozhovory, informování zákonných zástupců, záznam o události, případné oznámení Policii ČR nebo OSPOD a návaznou podporu účastníkům i třídě.

6.2 Zbraň, výbušnina, podezřelý nebo jinak nebezpečný předmět

- Předmět se bezdůvodně nepřenáší, neotevírá, netestuje ani se s ním nemanipuluje.
- Zaměstnanec zabezpečí prostor, vzdálí žáky a neprodleně informuje vedení školy.
- Při reálném riziku volá Policii ČR, případně Hasičský záchranný sbor; dále se postupuje podle jejich pokynů a podle evakuačních pravidel školy.
- Pokud žák předmět dobrovolně vydá a jeho povaha umožňuje bezpečné převzetí, převezmou jej za přítomnosti dalšího zaměstnance osoby určené vedením školy a postupují podle školního řádu a pokynů Policie ČR.
- Škola neprovádí osobní prohlídku žáka ani jeho věcí.

7. Návykové látky, alkohol, tabákové a nikotinové výrobky

7.1 Obecný postup

Při podezření na užití nebo držení návykové látky zaměstnanec nejprve posoudí zdravotní stav žáka. Je-li žák v bezvědomí, má poruchu vědomí, potíže s dýcháním, křeče, silnou zmatenost nebo je jinak ohrožen na zdraví, volá ihned 155 nebo 112, poskytne první pomoc v rámci své způsobilosti a nenechává žáka samotného.

Při neakutní situaci zaměstnanec informuje vedení školy a ŠMP, zajistí klidný dohled nad žákem a

postupuje podle rozhodnutí vedení. Zákonný zástupce se informuje bez zbytečného odkladu, pokud to neodporuje ochraně žáka nebo pokynům zasahujících orgánů.

7.2 Nález neznámé látky nebo podezření na omamnou či psychotropní látku

- Látka se neochutnává, netestuje ani jinak nezkoumá.
- Je-li předmět volně dostupný a lze jej bezpečně zabezpečit bez manipulace s obsahem, zabrání se přístupu dalších osob a vyrozumí se vedení školy.
- Při důvodném podezření na nelegální látku, při nálezu neznámé látky nebo při ohrožení osob škola kontaktuje Policii ČR a řídí se jejími pokyny.
- Žák není osobně prohledáván. Pokud věc dobrovolně vydá, škola pořídí záznam o převzetí, přítomných osobách, čase a místě; další postup určí vedení školy a případně Policie ČR.

7.3 Alkohol, tabákové výrobky, elektronické cigarety a nikotinové sáčky

Užívání těchto výrobků ve škole nebo při akci školy se řeší podle školního řádu. Zaměstnanec zabrání dalšímu užívání, informuje vedení školy a zákonného zástupce a provede přiměřený záznam. Žáka nelze prohledávat; lze jej vyzvat k dobrovolnému vydání výrobku. Při jeho zajištění se postupuje podle školního řádu a předání zákonnému zástupci se dokumentuje.

V případě opakovaného užívání, podezření na závislost nebo nespolupráce rodiny škola nabídne odbornou pomoc a vyhodnotí, zda okolnosti neodůvodňují oznámení OSPOD.

8. Záškoláctví a zvýšená absence

Žák je povinen řádně docházet do školy a zákonný zástupce je povinen jeho docházku zajistit. Důvody nepřítomnosti zákonný zástupce dokládá podle školního řádu, nejpozději do tří kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti.

Při neomluvené nebo nápadně zvýšené absenci třídní učitel:

1. ověří evidenci absence a vyzve zákonného zástupce k doložení důvodů nepřítomnosti;

2. informuje vedení školy a podle potřeby ŠMP nebo výchovného poradce;

3. projedná se žákem a zákonným zástupcem možné příčiny a domluví konkrétní opatření, včetně podpory při doplnění učiva;

4. pořídí záznam o komunikaci a dohodnutých krocích;

5. při přetrvávajícím problému svolá výchovnou komisi nebo jinou společnou konzultaci;

6. oznámí věc OSPOD, pokud zjištěné skutečnosti nasvědčují ohrožení dítěte, zejména při dlouhodobém zanedbávání školní docházky, neúčinnosti dosavadních opatření nebo vážné nespolupráci zákonných zástupců.

Pevný počet hodin absence sám o sobě nenahrazuje individuální posouzení situace ani zákonné podmínky pro oznámení OSPOD.

9. Krádež, vandalismus a poškození majetku

Zaměstnanec ohlásí událost vedení školy, zajistí základní informace a ochrání místo události před dalším poškozením nebo ztrátou stop. Škola provede záznam o tom, kdo, kdy, kde a jak událost zjistil, jaký majetek byl dotčen a jaká opatření byla přijata.

Škola nevyslýchá žáky způsobem nahrazujícím postup Policie ČR a nenutí je k přiznání. Informuje zákonné zástupce poškozeného i žáka, jehož jednání se prověřuje, v přiměřeném okamžiku po zajištění základních skutečností a s ohledem na ochranu případné oběti.

Je-li podezření na trestný čin, závažné opakované jednání, ohrožení osob nebo pokud to vyžaduje ochrana práv poškozeného, škola kontaktuje Policii ČR. Je-li jednání opakované nebo nasvědčuje ohrožení vývoje dítěte, škola vyhodnotí oznámení OSPOD. Náhrada škody a výchovná opatření se řeší zákonným a přiměřeným postupem; nemají nahrazovat ochranu žáka ani postup příslušných orgánů.

10. Podezření na týrání, zanedbávání nebo sexuální zneužívání dítěte

Varovnými znaky mohou být náhlé změny chování, opakovaná nevysvětlená zranění, výrazný strach, zanedbávání základních potřeb, neobvyklé sexualizované projevy, útěky nebo sdělení dítěte. Samy o sobě nejsou důkazem, vždy je však nutné je brát vážně.

Pokud se dítě svěří nebo vznikne důvodné podezření:

- pedagog dítě vyslechne citlivě a pouze v rozsahu nutném k zajištění jeho bezpečí; nevyptává se na detaily, nevede opakované rozhovory a neprovádí konfrontace;
- dítěti sdělí, že udělalo správně, když se svěřilo, a že informace bude nutné předat dospělým, kteří mu mohou pomoci;
- bez zbytečného odkladu informuje ředitelku nebo zástupce a ŠMP;
- škola bezodkladně kontaktuje OSPOD, pokud skutečnosti nasvědčují ohrožení dítěte; při podezření na trestný čin nebo bezprostředním ohrožení kontaktuje Policii ČR;
- zákonný zástupce se neinformuje předem, pokud by mohl být možným pachatelem nebo by informování mohlo ohrozit dítě či objasňování věci; další postup se konzultuje s OSPOD nebo Policií ČR;
- škola zajistí, aby dítě nezůstalo bez podpory a aby nebylo vystaveno tlaku na opakované sdělování události.

11. Sebepoškozování, poruchy příjmu potravy a sebevražedné chování

Pedagog není terapeut ani diagnostik. Jeho úlohou je všimnout si varovných signálů, citlivě reagovat, zajistit bezpečí žáka a předat jej do odpovídající péče.

11.1 Sebepoškozování nebo podezření na poruchu příjmu potravy

Pedagog reaguje klidně, bez moralizování a komentářů k tělu či hmotnosti žáka. Informuje vedení školy a ŠPP, domluví se na postupu a zpravidla informuje zákonného zástupce. Škola nabídne rodině kontakty na odbornou pomoc. Pokud jsou přítomny známky akutního ohrožení zdraví, zanedbávání péče, násilí nebo jiného ohrožení dítěte, škola kontaktuje zdravotnickou záchrannou službu, OSPOD nebo Policii ČR podle povahy věci.

11.2 Podezření na sebevražedné myšlenky nebo tendence

Každé sdělení žáka o přání zemřít, sebepoškození s možným úmyslem zemřít, konkrétním plánu nebo jiný závažný varovný signál se bere vážně.

Pedagog:

- zůstává klidný, naslouchá a nebagatelizuje situaci;
- ptá se přímo, citlivě a bez nátlaku, zda je žák právě teď v bezpečí a zda uvažuje o tom, že by si ublížil;
- neslibuje úplnou důvěrnost;
- nenechává žáka samotného, pokud má podezření na střední, vysoké nebo akutní riziko;
- ihned přivolá dalšího dospělého a informuje vedení školy a ŠPP;
- kontaktuje zákonného zástupce, není-li tím žák ohrožen; s rodinou domluví předání do odborné péče;
- při bezprostředním riziku, pokusu o sebevraždu, vážném sebepoškození nebo nejistotě o bezpečí žáka volá 155 nebo 112.

Škola nevysílá ohroženého žáka domů samotného. Po akutní situaci dohodne se zákonnými zástupci a odborníky bezpečný návrat žáka do výuky a přiměřenou podporu.

11.3 Úmrtí žáka nebo zaměstnance školy

Ředitelka určí jednu osobu odpovědnou za koordinaci komunikace. Škola ověřuje informace, respektuje přání rodiny a poskytuje zaměstnancům, žákům a zákonným zástupcům pouze stručné, pravdivé a nezbytné informace. Neuvádí podrobnosti o způsobu úmrtí ani je nesdílí na sociálních sítích.

Škola nabídne podporu nejvíce zasaženým žákům a zaměstnancům, podle potřeby přizve externí odborníky a nastaví přiměřený plán návratu k běžnému režimu. Zvláštní pozornost věnuje žákům, kteří byli zemřelému blízcí nebo sami vykazují známky psychické nepohody.

12. Diskriminace, nenávistné projevy, extremismus a radikalizace

Škola neprodleně zastavuje projevy diskriminace, rasismu, antisemitismu, xenofobie, homofobie, transfobie a jiné nenávistné nebo extremistické projevy. Chrání dotčeného žáka, zajistí základní informace a informuje vedení školy a ŠMP.

Při řešení škola rozlišuje nevhodný výrok, konflikt, opakované cílené ponižování a jednání s možnými znaky protiprávního jednání. Podle závažnosti zapojí zákonné zástupce, odborné pracoviště, OSPOD nebo Policii ČR. Součástí reakce je práce s třídou zaměřená na bezpečí, lidskou důstojnost, respekt a odpovědnost za jednání.

13. Rizikové chování v online prostředí, netolismus a hazardní hraní

Při podezření na nadměrné nebo rizikové užívání digitálních technologií, hraní her či hazardní chování škola nehodnotí žáka ani nestanovuje diagnózu. Nabídne individuální rozhovor, zjišťuje dopad na spánek, vztahy, školní výkon, finance a bezpečí žáka, informuje zákonného zástupce a doporučí odbornou pomoc podle potřeby.

Hazardní hraní, propagace hazardu a využívání digitálních technologií v rozporu se školním řádem se řeší podle školního řádu. Pokud je jednání spojeno s nátlakem, vydíráním, finanční újmou, sdílením intimního obsahu nebo jiným ohrožením, postupuje se podle příslušné části tohoto plánu.

14. Dopravní rizika

Škola zařazuje dopravní výchovu přiměřeně věku žáků, zejména bezpečný pohyb chodce a cyklisty, používání ochranných prvků, zásady cestování veřejnou dopravou a odpovědné chování v okolí školy. Při konkrétním rizikovém jednání žáka škola nejprve chrání bezpečí, informuje zákonného zástupce a podle závažnosti konzultuje další postup s příslušnými orgány.

15. Dokumentace, informování a ochrana údajů

Zápis o krizové situaci obsahuje zejména datum, čas, místo, osoby přítomné u události, faktický popis zjištění bez domněnek, přijatá opatření, informované osoby, předání věci nebo žáka, další dohodnutý postup a odpovědnou osobu. Zápis se ukládá zabezpečeným způsobem podle pravidel školy.

O závažných situacích komunikuje navenek pouze ředitelka školy nebo jí pověřená osoba. Zaměstnanci neposkytují médiím ani jiným neoprávněným osobám údaje o žácích, účastnících události nebo jejím průběhu.

16. Přílohy a pravidelná aktualizace

Součástí plánu jsou:

- neveřejná příloha s ověřenými kontakty krizového týmu, ŠPP, OSPOD, Policie ČR, zdravotnické záchranné služby, školských poradenských zařízení a dalších odborných pracovišť;
- vzor záznamu o krizové situaci;
- krizové postupy pro konkrétní situace podle potřeb školy;
- aktuální školní řád, evakuační plán a traumatologický plán.

Krizový plán se projedná s pedagogickými pracovníky nejméně jednou ročně a aktualizuje se při změně právních předpisů, personálního obsazení, kontaktů nebo na základě zkušenosti z řešené situace.

V Mariánských Lázních dne: 01.09. 2026

Ředitelka školy: Mgr. Jaroslava Baumgartnerová

Školní metodička prevence – 1. stupeň: Bc. Jaroslava Petrová

Školní metodička prevence – 2. stupeň: Mgr. Barbora Blahutová